

Szüreti bál Sárosmagyarberkeszen

Berkeszen a szüreti bál immár hagyományra vált, melyet az ifjúság minden évben megszervez, idén október 15-én került erre sor. Az id sebb generációk tanítják és oktatják az újakat. Ez alkalommal a nyolcadikosok is részt vettek a felvonuláson és a kultúrotthonban tartott el adáson, mivel az ifjúság lét-

száma lecsökkent, a régebbi tagok elköltöztek, illetve egyetemen vannak.

Az ünnepség 4 órakor kezd dött. A fiúk mentek a lányos házakhoz, ahol a párjuktól kend t kaptak, amit a derekukra kötöttek, és virágot, valamint árvalányhajat, amit a kalapjukba t ztek.

- folytatás a 3. oldalon -

HÁLAADÓ ISTENTISZTELET A BAPTISTA TEMPLOMBAN

Október 30-án du. 15 órai kezdettel

Szeretettel várjuk mindazokat, akik együtt szeretnék hálát adni azokért az anyagi és lelki javakért, amelyeket ebben az évben kaptak Istent l.

Figyelem! Programváltozás!

Az '56-os magyar forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából szervezett nagybányai rendezvényeink során szeretettel hívunk mindenkit

Október 23-án, vasárnap (!), 17.00 órára, a Teleki Magyar Házba,

„1956 Magyarországon és Nagybányán” c. programunkra

El adást tartanak:

BALOGH BÉLA ny. történész-levéltáros (Nagybánya)

SZABÓ SÁNDOR a Pet fi Sándor Program ösztöndíjasa (Kárpátalja)

Verset mond: Asztalos Gábor.

Szeretettel várjuk!

Máramarossziget szülöttére emlékeztek

Emléktáblát avattak az els siket magyar költ n tiszteletére Máramarosszigeten. Krüzselyi Erzsébet születésének 141. évfordulója alkalmából Csendország rabja címmel könyvet mutattak be a költ n életútjáról és munkásságáról. Az avatás és könyvbemutató éppen október 15-re, a költ n halálának évfordulójára esett.

Az emléktáblát a gyülekezeti ház bels falára helyezték el. Az avatáson Lovász István református lelképásztor a vakon született ember meggyógyításáról szóló ígérelt köszöntötte az egybegy lteket. „Hiszem, hogy a ma még fennmaradt, vallásos érület versein keresztül azt is üzeni a Jóisten, hogy mi esz-közök lehetünk Isten kezében, s egy ki-

csit ma is megszegyenít minket az a tudat, hogy ma is vannak fogyatékkal él l k, akik hittel és szorgalommal fáradoznak családjukért egy alapítványban, és vannak testileg egészségesek, akik felejtenek hitet, anyanyelvet, mert ez a kényelmesebb út.” – fogalmazott a lelképásztor, aki kérdésként tette fel, hogy tudunk-e mi is abba a sorba állni, ahol

ott vannak neves és névtelen el deink, akik hittel, h séggel és ragaszkodással, Istenben és hazában való reménységgel tudtak valakiért dolgozni, fáradozni. Ma, mikor felavatjuk ezt az emléktáblát, akkor ez is jusson eszünkbe.

- folytatás a 3. oldalon -

Meghívó

Szüreti bál Szamosardón

A szamosardói ifjúság szeretettel meghív minden kedves érdekl d t az október 22-én tartandó Szüreti bálra.

Az ünnepség felvonulással kezd dik, a fiatalság énekelve, táncolva járja fel kis falunk utcáit, majd ezt követik a kultúrotthonban táncos el adások, játékos versenyek és tombolahúzás. Néptáncokat ad el : a szamosardói Bokréta néptáncsoport, a domokosi, b sházi és monói néptáncsoportok, valamint a házigazda Bakator néptáncsoport.

A kultúrotthonban lezajló el adások és játékok után reggelig tartó mulatsággal várjuk a fiatalokat, id sebbeket.

Helyszín: szamosardói kultúrotthon.
Id pont: 2016. október 22., este 8 órai kezdettel.

A hét mottója:

„Az sz (...) egy második tavasz, amikor minden levél virággá változik.” (Albert Camus)

Magyar kvíz-est

Ismét magyar kocsmakvíz-estet szervez a nagybányai RMDSZ, október 28-án, pénteken 20 órai kezdettel a Cinqcento Pizzázóban (volt Dominó), Pet fi Sándor utca 7. szám alatt.

Egy csapat legkevesebb két, legtöbb hat személyb l állhat.

A belépés ingyenes, a fogyasztást mindenki egyénileg állja. Ajánlott alsó korhatár: 16 év.

A kvízkérdéseket szerkeszti és a játékot vezeti: az Újratervezés csapat, a múltkori est nyertese.

Minden érdekl d t szeretettel várunk!

HOZDD MAGADDAL A TUDÁSOD, JÓKEDVED!

HAMAROSAN indul a **Bányavidéki Új Szó** korszer , a megye magyarságát érint aktuális hírekkel, kulturális programokkal, a térség és a nagyvilág naprakész információival folyamatosan frissül honlapja.

„Máramarosban el állított”

A Pro Maramure Egyesület kiadja az els máramarosi termékek 1 szóló katalógust

A terv keretében ingyenes bemutatkozási lehet séget kínálnak a kezdeményez k azoknak a kisiparosoknak, me z gazdasági termékeket el állító vállalkozásoknak, kézm veseknek, akik külföldre, jellegzetesen máramarosi termékeket állítanak el . A november 15-én záruló terv nagy részét (80%-át) a Kulturális Minisztérium finanszírozza, a fennmaradó részt (20%-ot) adományokból teremtik el az egyesület munkatársai.

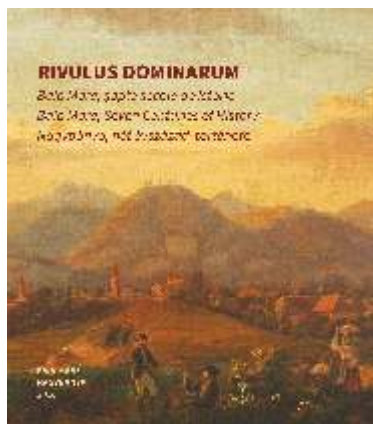
A sz k id korlátok miatt összesen mindössze 30 márka bemutatására nyílik ezúttal lehet ség, a kezdeményez k azonban bíznak abban, hogy a jöv ben tágabb felhőzatalú tervek megvalósítása is lehetségessé válik.

A nemsokára megjelen katalógust ingyenesen osztják majd szét a nagyfor-

galmú kereskedelmi csomópontoknál, de példányai eljutnak a hivatali irodákba és a külképviseletekhez is. Emellett a kiadvány digitális változatát bárki letöltheti majd a www.facutinmaramures.ro honlapról.

A Pro Maramures Egyesület által a „Máramarosban el állított” terv keretében a CultIN 2016 program során megnyert pályázat részét képezi egy helyi központ létesítése is, amely tömöríteni szeretné a megye márkael állítóit - tudtuk meg Mari Dumitru-tól, a Pro Maramure Egyesület elnökét l. (tamási)

Meghívó

Rivulus Dominarum - Nagybánya, hét évszázad története

Az idén 20 éves Electro Sistem vállalat támogatásával mutatják be 2016. október 26-án 16.00 órakor, a nagybányai „Petre Dulfu” Megyei Könyvtárban a Rivulus Dominarum - Nagybánya, hét évszázad története cím háromnyelv albumot.

Mindenkit szeretettel várnak!

MMG Kft.

Hera u. 10. sz., tel. 0262/218021,
218072, 0720530066.
e-mail: mmgbaiamare@yahoo.com

TERVEZ ÉS KIVITELEZ:

- ♦ Gáz, fűtés és vízszelvényi rendszereket.
- ♦ Vízellátási és szennyvízelvezető rendszereket.

GYÁRT ÉS FORGALMAZ:

- ♦ Polietilén - acél hővezető elemek, gáz, víz és szennyvízelvezető hálózatoknak.
- ♦ Tipizált polietilén gázvezetékek - RISER
- ♦ MMG típusú gázszabályzó - mérő állomások, kist fogyasztói használatra.
- ♦ KHS típusú gázszabályzó, 10-200 köbméter közötti szabályozható tartományal.
- ♦ GÁZGÉP típusú, kompakt gázszabályzó - mérő állomások, nagy fogyasztói használatra.
- ♦ PAKOT.E típusú, földgázzal működő, vírűrsce és fűtőtesten sugárzó hőszabályzó.

Vizsgálat indult a Nagybányán koldulásra kényszerített gyerekek ügyében

Hivatalból indított vizsgálatot a Nép Ügyvédje a Nagybányán bántalmazott és koldulásra kényszerített gyermekek ügyében - tájékoztatta az Agerpres hírügynökséget az intézmény szerdai közleménye.

A közlemény szerint több újságcikk beszámolt arról, hogy gyerekeket vertek, láncon tartottak, ha nem voltak hajlandók koldulni, vagy nem gy jtöttek össze elég pénzt a koldulásból.

A gyerekeknek - akik között háromévesek is vannak - Nagybánya központjában, a templomok környékén kellett koldulniuk, legalább 30-50 lejt naponta. A csoport vezető i saját gyermekeit is kéregetni küldték, és 17 éves fiukat bízták meg a koldulásra kényszerített kisebb gyerekek felügyeletével.

A Szervezett B nőzés és Terrorizmus Elleni Igazgatóság (DIICOT) vizsgálatai arra utalnak, hogy a b nszervezet má tíz éve m ködik. A kiskorúakat lelki és testi bántalmazásnak, megaláztatásoknak, ütlegetéseknek tették ki, s t

Egyházi hírek

* A nagybányai Evangélikus-Lutheránus Egyházközség a megszokott id ben csütörtökön 18 órakor és vasárnap 10 órakor tart istentiszteletet.

* A nagybányai katolikus Szentháromság plébániától helyezték örök nyugalomra Hal Ioan Andrei testvérünket, akit 53 évesen szolgáltott magához az Úr; Móra Tibor Árpád testvérünket, akit 38 évesen kísértünk utolsó földi útjára; Ióza született Marosán Éva testvérünket, akit 58 évesen szolgáltott magához az Úr; Ruskál László testvérünket, akit 82 évesen kísértünk utolsó földi útjára; Bulcu-Timi Ana asszonytestvérünket, aki 79 évesen hunyt el és Szántó született Kovács Eliza asszonytestvérünket, akit 85 évesen szolgáltott magához az Úr. Nyugodjanak békében!

* A Nagybánya-újvárosi Református Egyházközségt l helyezték ö-

JOGTANÁCSADÁS

FEHÉR MIKLÓS ügyvéd október 25-én, 15-16 óra között tart ingyenes jogtanácsadást a nagybányai RMDSz székházban (V. Lucaci u., 1. sz., I. emelet).

Fontos tudni, hogy szervezési okok miatt a fogadóórák személyes vagy telefonos el jegyzés alapján történnek, ezért megkérjük a jogtanácsadást igényl ket, hogy id ben jelezzék szándékukat a 0262-217103 vagy a 0262-216593 telefonszámon.

Segítség szenvedélybetegeknek

A Bonus Pastor Alapítvány idén már harmadszorra szervezi meg Rövidtávú Terápiás Programját szenvedélybetegeknek és feln tt hozzátartozóiknak 2016. november 7-18. között. Azon személyek jelentkezését várjuk, akik változtatni szeretnének alkohol-, drog-, játék- vagy társfügg ségükkel terhelt életmódjukon. A máramarosi érdekeltek keressék szatmárnémeti munkatársunkat a következő telefonszámon: 0744-539213.

Dr. Bónis István parlamenti képviselő irodáinak m ködési programja:

Máramarossziget:

- RMDSz-székház, minden hónap els péntekén 12-14 óra között;

Nagybánya:

- RMDSz-székház, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 10-12 óra között; - Teleki Magyar Ház, minden hónap második, harmadik és negyedik péntekén 12-14 óra között. A parlamenti képviselő telefonszáma: 0726200756.

még láncokkal is megkötötték ket.

Megkezdik a területalapú támogatások kifizetését

Ezen a héten utalja a Me z gazdasági Minisztérium a területalapú támogatásokat a gazdáknak.

A támogatási kérések ellen rzése még nem fejez dött be minden megyében, így csak ezután derül ki, hogy mekkora a támogatásra jogosult összterület, aminek alapján megállapítják az egy hektárra jutó összeget. A mez gazdasági miniszter azonban azt mondta, az igényl k a tavalyi támogatási összeg közel kétszeresére, 130 euró körüli összegre számíthatnak.

(Transindex.ro, Marosvásárhelyi Rádió)

rök nyugalomra Erdei József testvérünket, akit 59 évesen szolgáltott magához az Úr; Máté Tiborné született Szakács Erzsébet asszonytestvérünket, akit 61 évesen kísértünk utolsó földi útjára; Vargovszki Jánosné született Kún Ilona testvérünket, akit 80 évesen szolgáltott magához az Úr.

* A Nagybánya-óvárosi Református Egyházközségt l helyezték örök nyugalomra Újvárosi Magdolna testvérünket, akit 67 évesen szolgáltott magához az Úr, utolsó földi útjára kísértük Kósa Kálmánné asszonytestvérünket, aki 80 évesen hunyt el; Gnánt Zoltán testvérünket, aki 59 évesen hunyt el és Medgyesi Sándor testvérünket, akit 63 évesen kísértünk utolsó földi útjára.

Nyugodjanak békében!

* Ugyanitt kötött házasságot Borsányi Zsolt ifjú, Borsányi Tihamér és Cinkóczi Márta fia és tir Kriszta Tímea hajadon, tir Gábor és Csolti Irén lánya. (Bunda Csilla Annamária)

Új Szó
Máramarosi Megyei Hetilap

Kiadja a GENIUS Kft. Nagybánya

Igazgató:	Soltz Anna
Főszerkesztő:	Tamási Attila
Főmunkatársak:	Dávid Lajos Deák László Simori Sándor
Számítógépes tördelés:	Deák László, Dávid Lajos, Tamási Attila
Nyomdai kivitelezés:	Bauer Artúr, Szabó Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
430143 Nagybánya
Báili u. 3. sz.
Tel/fax. 00(40)262-218.204
www.nagybanya.ro/uj_szo.php
e-mail: banyavidekiujso@gmail.com

RMDSZ
TÁMOGATÓ AZ RMDSZ ÉS A COMUNITAS ALAPÍTVÁNY

BETHLEN GÁBOR
Alap

Előfizetés a postahivatalokban és a lapkézbesítőknél - 40020 - Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Az aláírt cikkek mondanivalója nem feltétlenül egyezik a szerkesztőség véleményével, és a szerző viseli értük a felelősséget. A szerkesztőség fenntartja az írások szellemét és tartalmát nem érintő rövidítések jogát. - ISSN 1221-0056 -

Készült a GENIUS Nyomdában

Statikai tervek készítésére keresek m szaki rajzolókat.
Szükséges tervez programok ismerete: Allplan és/vagy Advance steel és/vagy egyéb célprogramok. Alapvet en távmunkáról van szó (otthon végezhet) internetes kommunikációval, szükség szerint személyes találkozó. Fizetés: minden egyes konkrét munka esetén, megegyezés szerint. Érdekl dni: statika@index.hu email címen vagy a +36703980683 telefonszámon.

Máramarossziget szülőttére emlékeztek

- folytatás az els oldalról -

Ezt követ en a máramarosszigeti református egyházközség társszervez je, a *Simonchicz Incze Kulturális Egyesület* elnöke szólalt fel. *Orosz Krisztofer* beszédében hangsúlyozta, hogy *Kriuzselyi Erzsébet* a maga korában elismer en szolt *Gárdonyi Géza*, *Aprily Lajos*, *Babits Mihály*, *Makkai Sándor*, *Reményik Sándor*, *Kuncz Aladár*. „*Kriuzselyi Erzsébet élete és munkássága arra kell serkentessen bennünket, hogy vele közös szül városunk népének és a nagyvilágnak is figyelmét felé irányítsuk. Tesszük ezt nem feltétlenül csak azért, mert a magyar irodalom nagyjai is ezt tették, hanem mert nekünk, máramarosi és ezen belül szigeti magyaroknak szent kötelességünk a példás életben el l járó sok tisztelet és megbecsülés. A költ n sírig tartó hazafisága ma is mércéként áll el ttünk. H volt nemzetéhez a sírig, ami abban is meglátszik, hogy végakarata szerint nemzeti szín szalagot helyeztek koporsójába. Végig h volt sz kebb hazájához, Máramaroshoz, és ez nem egy költeményben kifejezésre is jut. Máramaroshoz f z d örök h ségének a jele többek között a máramarosi vörös feny b lfaragott fejfa is. Valáskülönbségen túl, mindenkinben a testvért, felebarátot kereste. Az élet nehézségein pedig mély és er s Istenbe vetett hite segítette át. Ha kicsit is színték vagyunk saját magunkhoz, akkor könny beismerni, hogy kisebb akadályok is képesek kedvünket venni, ebb l kifolyólag könnyen feladjuk a harcot. Kifogások tengere vesz körül valamennyiünket akkor, amikor erkölcsi kötelességeink, hivatásunk szólít. Az, ami sokak számára a teljes ellehetetlenítést jelenti, a költ n számára a lehet séget jelentette. Siketen képes volt olyat alkotni, ami az elmúlt id k nagy magyar íróit, költ it is elismerésre készítette. Olyan életm ez, ami nélkül a magyar kultúra kincsesládája igen csak szegény lenne.” – fogalmazott az elnök. Hozzáf zte, hogy *Kriuzselyi Erzsébet* alkotásain keresztül üzeni, hogy van remény, van lehet ség kibontakozni, alkotni, tenni kell kinek-kinek a maga helyén, szeretni szül földet, nemzetet, felebarátot, de mindenekel tt Istent.*

A leleplezés után a jelenlév k elhelyezték az emlékezés koszorúit az emléktábla tövében, majd átvonultak a református templomba, ahol a könyvbemutatót tartották. Els ként *Ft. Reszler Mihály* máramarosi f esperes köszöntötte a jelenlév ket. „*Ma egy költ n t ünneplünk, a költ k pedig a szavak emberei. Ha mi Isten szavait hordozzuk magunkban, a költ szellemiségében éltek leszünk, és itt Máramarosszigeten annak a közösségnek leszünk az élet i, amely még van, amely nem akar kihalni, de léte t lem, t lünk függ.*” – hangsúlyozta a f esperes.

Balik Medárd hosszúmezi görög-

katolikus pap is köszöntötte az ünnepeket, majd *Béres István* RMDSZ elnök köszöntötte azokat, akik az eseményt megálmodták, hiszen ezáltal az emlékhelyek, a nagyjaink nem múlnak feledésbe.

A szatmárhegyi református lelképásztor is jelen volt, hiszen *Kriuzselyi Erzsébet* utolsó éveit ott töltötte, sírja is ott található. *Kovács József* elmondta, a költ n végig máramarosi maradt, kiadatlantalan versei is err l tanúskodnak. A lelkész arról is beszélt, hogy Szatmárhegyen ápolják a költ n emlékét, a helyi n szövetség fölvette a *Kriuzselyi Erzsébet* nevet, ugyanakkor a sírját is megcsináltatták, amely úgy maradt meg az utókornak, mint egy oszlop és ennek tetején egy nyitott könyv van. „*A közösségben ma is élnek olyan id sek, akik még emlékeznek a kedves, szhajú költ n re, aki kétszeresen is bezárt világban élt sükketsége és vaksága miatt, és kisebbség a kisebbségben, de mindmáig az vallásossága és rendíthetetlen hite példát ad a most él közösség számára is.*” – összegzett a lelkész.

Béres Ildikó alpolgármester arról beszélt, hogy ezzel az emléktáblával és a könyvmutatóval azt bizonyítjuk, hogy igenis éltek magyar személyiségek Máramarosszigeten. Ugyanakkor utalt a református templom kertjében egykor álló *Szilágyi István* szoborra is. Ennek visszaállítására vagy egy hasonló elhelyezésére kérte a *Simonchicz Incze Kulturális Egyesület* segítségét, ehhez a támogatását is megígérte. Ugyanakkor elmondta, fontos a Sz z Mária szobor elhelyezése is a központban.

Sz cs *Csaba*, a költ n r l szóló könyvet megjelentet kolozvári *Verbum* kiadó igazgatója is felszólalt az eseményen, aki elmondta, hogy a jöv ben szorgalmazni szeretné a máramarosi és máramarosszigeti értékek kiemelését.

A könyvet *Keresztes Annamária* gyartanárr mutatta be. Elmondta, *Kriuzselyi Erzsébet* hat évesen komoly látáskárosodása lett, nyolc évesen pedig a hallását is elvesztette, ugyanakkor pedig a költ n családjáról és lírai hajlamáról is beszélt.

Az ünnepségen a református vegyeskar is fellépett, ugyanakkor néhány diák *Kriuzselyi Erzsébet* tollából származó verseket szavalt és prózát adott el .

(szigetiporta.ro)

Az ApiLand nagybányai cég magyar nyelvet beszél értékesítési asszisztenst keres.

F bb feladatok:

- * A meglév és leend ügyfelek részér l érkez bejöv hívások kezelése online és telefonon keresztül
- * Új ügyfeleink adatbázisunkban való rögzítése és számlázása
- * A cég termékeinek népszerűsítése online és telefonon keresztül
- * Új ügyfelek keresése

El nytt jelent:

- * Értékesítési tapasztalat
- * Határozottság, magabiztosság, megbízhatóság
- * Kiváló kapcsolatteremtésképességek
- * B kategóriás jogosítvány
- * Felhasználói szint számítógépes ismeretek

Ajánlataink:

- * Dinamikus, fiatalos, jó hangulatú csapat
- * Fejldési lehet ségek
- * Kiemelked alapbér és teljesítményarányos jutalék, versenyképes jutattási csomag

Az **ApiLand** céget 2002-ben alapították, és azóta folyamatosan új termékeket, illetve új elveket vezetett be a modern apiterápiában a román, illetve a magyar piacokon példaként említhetjük a tiszta méhpemp t, nyersvirágport, méhkenyeret, illetve a propoliszt. Cégünk állandó fejl désben van, mi pedig értékesítési asszisztenst keresünk csapatunk b vítéséhez.

Jelentkezés CV-vel a következő e-mail címre: angajari@apiland.ro

Szüreti bál Sárosmagyarberkeszen

- folytatás az els oldalról -

Ezután a csoport összegy lt és énekelve járta fel településük utcáit. A felvonulást befejezve, egy lányos háznál gy ltek össze a cs szók, ahonnan 9 órakor vonultak át a kultúrotthonba, itt került sor a hagyományos cs sz táncra, ami három néptáncból, egy tangóból és egy kering b l állt. A tánc után a fiúk körbeálltak és verseny alapon lopták le a párjuknak a felettük lévő kapun lógó „csokrok” közül az egyiket. A legnagyobb csokrot lopó lett a cs szkirály. Hagyomány szerint 12 órakor ismét eltáncolták ugyanazt a párok, majd sor került a tombolahúzásra.

A tombolázás után reggelig tartó bállal szórakoztatták a jelenlév ket.

Mátyás Elíz

Magyar nyelvtanfolyam

Elkezd dött a magyar nyelvtanfolyam a nagybányai *Petre Dulfu Megyei Könyvtárban*. Minden hétf n 17.30 órakor várja **Komlósi Lajos** oktató az érdekl d ket.

Szót kér az Olvasó:

Nem hull rá hímpor

Gyakran hallunk hírt a párkapcsolatban él egynem ek igényér l, hogy törvényes házasságot köthessenek. Ennek kapcsán vessünk egy pillantást a házasság lényegére és céljára.

Isten megteremtette az els embert, Ádámot, és az Édenkertbe helyezte. Bár ott minden földi jóval elhalmozta, lámia kellett, hogy az ember nem érz jól magát, szóval: nem boldog. Ezért Isten megalkotta az asszonyt, Ádámmal vezette és azt mondta: „sokasodjatok és szaporodjatok”.

Istennek lehet sége lett volna még egy embert alkotni, egy férfit, és azt mondani: szórakoztatok, ne unatkozzatok. De asszonyt alkotott és azt mondta: „sokasodjatok és szaporodjatok”.

Polgári értelemben a házasság az az intézmény, amely által törvényekkel szabályozott és nyilvántartott módon folyik a társadalom reprodukciója.

Érdemes azért odafigyelni a párkapcsolatban él egynem ek igényére, mert, bár az utóbbi ötven évben sok támadás érte a házasságot, egyrészt a válás gyakori könnyítésével, másrészt az élettársi viszony terjedésével, azt hangoztatva, hogy „a papír nem számít”. Lám a párkapcsolatban él egynem ek mégis igénylik „a papírt”.

A málcsovön nem fejl dneki a szemek, ha a bugából nem hull hímpor az üstökére.

Az egynem ek párkapcsolatát azért nem lehet a házasság rangjára emelni, mert nem hull rá „hímpor”.

Bálint András

Böjtt l böjtig - ismét Nagybányára készül a Háromszék

2016. november 28-án újra Nagybánya vendége - BÖJT L BÖJTIG c. m sorával - a sepsiszentgyörgyi HÁROMSZÉK TÁNC-EGYÜTTES.

Bánat vagy boldogság, test vagy spiritualitás, önkínzás vagy megtisztulás a böjt? Aki hittel böjtöl, megtisztul a világ dolgaitól, megéri a szívét, és újjáéleszti a felvidéki származású koreográfus-rendező esélye van a győlelet szeretetre, a rab-ságot szabadságra váltani, és az igaz szerelemhez eljutni. Énekek éneke, táncok tánca, szerelmek szerelme, istenek istene, böjtek böjtje. Háromszék Táncegyüttes, erdélyi népzene, szenvedélyes felföldi vokál. Hagyományos

és új. Férfi és nő. Szentháromság és ember. Egyidőben. Egy lírai impressziókkal telített, expresszív táncműtemény, érzelmektől feltöltött belső monológokkal, Furik Rita rendezésében. A szeretet és a szerelem tüzeinek jegyében készült Élettánc, mint az Énekek Éneke.

Az előadásban közreműködik a Háromszék Táncegyüttes tánckara. Muzsikál a Heveder zenekar!

RÉSZLETEK HAMAROSAN!

Teleki Magyar Ház

Köszönet támogatóinknak

KÖSZÖNETET MONDUNK mindazoknak, akik az elmúlt hetekben-napokban is téglajegyek vásárlásával segítettek a Teleki Magyar Ház felújítási munkálatait:

Név nélkül – 10 lej (egyszer), pólóráadás), Bagarus Magdolna, Budapest – 20 lej (2 db. egyszer), András Zsófia, Nagybánya – 20 lej (2 db. egyszer), P.T., Nagybánya – 200 lej (2 db. ezüst), Teleki Lóránd, Budapest – 20 lej (2 db. egyszer), Dumitrascu Klára, Nagybánya – 20 lej (2 db. egyszer), Pasca László, Nagybánya – 300 lej (arany), Fux János, Nagybánya – 10 lej (egyszer), Tim Zoltán, Nagybánya – 50 lej (bronz), Koller Márta, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Pásztor Hanna, Nagybánya – 50 lej (bronz), Petőfi Múzeum, Koltó – 100 lej (ezüst), Oláh Gáborné, Szinérvár-alja – 50 lej (bronz), Nagy Zoltán, Nagybánya – 10 lej (egyszer), Dombi Erzsébet és István, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Kopányi Mária Henrietta, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Ferenczi Éva Anna, Nagybánya – 10 lej (egyszer), Váradi Linda, Budapest – 10 000 Ft (1 db. ezüst és 1 db. bronz), Dienes Aron, Nagybánya – 200 lej (2 db. ezüst), Bálint Miklós, Nagybánya – 50 lej (bronz), Zalányi Ferenc, Nagybánya – 20 lej (2 db. egyszer), Dombó-Magoss Árpád, Nagybánya – 50 lej (bronz), Asztalos Gábor, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Asztalos Szilvia, Nagybánya – 100

lej (ezüst), Fazoli Beáta, Szatmárnémeti – 200 lej (2 db. ezüst), Fazakas Katalin, Nagybánya – 200 lej (2 db. ezüst), Fodorean Anna, Nagybánya – 300 lej (arany), Sepsí Miklós és Ildikó, Nagybánya – 500 lej (gyémánt), Lakóczy Éva, Nagybánya – 20 lej (2 db. egyszer), Fröhlich József, Erdőszáda – 50 lej (bronz), dr. Sajthy József és felesége, Auróri Mária, Budapest – 100 lej (ezüst), Bordás Lajos, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Bordás Erna, Nagybánya – 100 lej (ezüst), Balogh Gabriella, Nagybánya – 50 lej (bronz), Ujlaki Éva, Nagybánya – 20 lej (2 db. egyszer), Sepsí Orsolya, Németország – 500 lej (gyémánt), Tóth Erika, Nagybánya – 500 lej (gyémánt).

A téglajegyek árusítása, az adománygyűjtés folytatódik.

Téglajegyeket **10 lejes** (egyszer téglajegy), **50 lejes** (bronz), **100 lejes** (25 euró/ezüst), **300 lejes** (75 euró/arany) és **500 lejes** (125 euró/gyémánt) címletekben lehet ezután is vásárolni, személyesen a Házban, vagy banki utalással, esetleg PayPal rendszeren keresztül. További részletek és információk honlapunkon, valamint az intézmény irodájában és telefonszámain!

A Teleki Magyar Ház munkatársai és Kuratóriuma nevében köszönettel és tisztelettel: **Dávid Lajos**

Baba-mama Klub – minden szerdán 18 órától a Teleki Magyar Házban!

Szeretettel várjuk a **POCAKLAKÓKAT** és természetesen a már

CSÚSZKÁLÓKAT
MÁSZKÁLÓKAT
TOTYOGÓKAT
ÖRÖKMOZGÓKAT

vagyis minden nagybányai **CSÖPPSÉGET** aki még nem óvodás, **ANYUKÁIKKAL** együtt!

Gyertek, töltsük együtt a délutánt, mondikáljunk, mondókázzunk együtt!

A Teleki család örökében

A Teleki Társaság legújabb, közel 50 oldalas kiadványában három jeles bányavidéki Teleki – Pál, Blanka és Sándor – életének legfontosabb eseményeit foglaljuk össze röviden és bemutatjuk az intézményt, amely a Teleki család nagybányai kúriájában szolgálja ma a bányavidéki magyar szóránközösségeket - vagyis a Teleki Házat.

Beszerezhető a Ház irodájában, ára 15 lej.

BALOGH BÉLA:

1848-1849

NAGYBÁNYÁN

MEGVÁSÁROLHATÓ a Teleki Magyar Házban.

Erdélyb l pályázott a legtöbb fiatal külhoni vállalkozó

Hatszázmillió forinttal támogatja a magyar kormány a külhoni magyar fiatal vállalkozókat. A júniusban meghirdetett pályázatra 967 támogatási kérelmet nyújtottak be, ezek közül 117 nyert. A legtöbb, 511 pályázat Erdélyb l érkezett, ezek közül 68 kapott összesen több mint 340 millió forintot. A Vajdaságból a 154 pályázatból 15, a Felvidékr l 147-b l 16, a Kárpátaljáról 139-b l 15

nyert. Muravidékr l 19, Horvátországból 7 pályázat érkezett, és 2, illetve 1 kapott támogatást.

A pályázatok eredményei elérhetőek a vállalkozokeve.hu oldalon és a pályázatot lebonyolító Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. honlapján.

A pályázati támogatás 100 százalékos, vagyis a nyertesek a teljes igényelt összeget megkapják. (Kronika)

Versszínházi emlékm sor Nagybányán az 1956-os Forradalom és Szabadságharc 60. évfordulójára

„Arccal a földön a Huszadik Század!” - Tallián Mariann és Lázár Balázs budapesti színm vészek el adásában. Az el adást szerkesztette: Rózsássy Barbara József Attila-díjas költ .

A m sor keretét Vörösmarty Mihály két verse adja, fel-emelve, egyetemessé téve ezáltal az el adás mondanivalóját, melynek tartalmát a „füveskertiek”, az 56-os forradalom el tt a kommunista rendszer által a váci börtönben fogva tartott költ k börtönversei adják. A „füveskertiek” legismertebb tagjai – akiknek versei elhangzanak – a forradalom ké-

s bbi mártír költ je Gérecz Attila, és Tollas Tibor, Kárpáti Kamill, Szatmáry György, Béni Géza, Tóth Bálint.

Az ötvenes években a diktatúra börtönében sínyl dtek Vácott, ahol 1954-ben – a Nagy Imre-féle politikai vezetés jó-voltából – szabadabban összeülhettek a börtönkápolna mel-letti füves tisztáson (innen az elnevezés: „füveskertiek”). Az egykori börtönlakók emlékezete szerint ebédid ben s munkavégzés után itt is, mint a recski munkatábor estjein, valódi irodalmi élet zajlott.

A versszínházi el adás két szerepl s. Egy férfi és egy n . Díszlet nincs, csak a csupasz tér. Egyetlen kellék van, egy kötél, mely szimbolikájában újabb és újabb jelentésrétegekkel ruházta fel az adott versszituációt. A férfi a börtönben írja, fogalmazza meg gondolatait. A n a remény bátorságával er t adva, kívülr l reflektálva, a különböző n i sorsokat felvillantva, néhol Angyalként, néhol Anyaként, szerelmes lányként moderálja a férfi gyötr déseit, kérdésfelvetéseit és megidézi és emlékezik az eljövend és beteljesedett forradalomra. A m célja 1956 szellemiségének, kulturális örökségének ápolása, s hogy hitet tegyen az emberi szellem szabadsága mellett, mert a versek, az alkotás ereje képes az o-lyan zsarnoki, sötét elnyomó rendszert is legy zni, mint amilyen a kommunista diktatúra volt.

Az el adásra 2016. november 18-án, pénteken kerül sor a Nagybányai Városi Színház stúdiótermében, 18 órától.

A belépés ingyenes.

Szervez : a Nagybányai RMDSZ és a Máramarosi Magyar Vállalkozók Egyesülete (MAVÁSZ)

Az el adás támogatója: Magyar Írószövetség.

140 éve született

Havas Miklós (1876-1944)

Havas Miklós újságíró, szerkeszt , 11-én született Szinerválján. Már gyerekenekritikus, drámaíró 1876. október mekkorában tanújelét szolgáltatta nagy

Péter Károly jegyzete:

Otthon voltunk

Örömben leginkább arról szeretnék írni, hogy mit vesztettem volna, ha nem megyek el a Teleki Magyar Házba az október 16-i Kapuavató ünnepségre és az Els Kenyér Ünnepére. De úgy látszik, nem elég a jókedv, tehetség is kell, hogy leírhassem a sok szépet és jót, amit akkor láttam s hallottam. Nem vállalkozom tehát, de írni, akárcsak hajózni, szükséges...

„Ha én kapu volnék, mindig nyitva állnék,
Akárhonnan jönnek, bárkit beengednék,
Nem kérdezném t le: Hát téged ki küldött,
Akkor lennék boldog, ha mindenki eljött.”

Az elmúlt vasárnap minden úgy történt, ahogy az Bródy János dalában meg vagyunk írva: a megújult kapu nyitva állt, bárkit beengedett és boldog volt, mert sokan voltunk, még akkor is, ha nem jött el mindenki. A kapu nem kérdezte, hogy ki küldött bennünket, mert tudta: a hazamenés kellemes érzése mozdított ki bennünket otthonainkból azon a sűrös szí délutánon. Mentünk, mert tudtuk, hogy a felújított kapu nem a semmibe vezet, mögötte van a jöv nk, s nekiünk mernünk kell bemenni a jöv nk kapuján. Mentünk, mert látni akartuk összetartásunk másik jelképét is, a közösségi kemencét. A kapu szépsége és a kemencében frissen, látványosan készül els kenyér illata egy-egy pillanatra mindnyájunkat haza röptet: édesanyánkat látuk viszont, házunkat és... hazánkat is.

Amikor Házunk kapuját restauráltuk, amikor közösségi kemencét építettünk, akkor arra számítottunk, hogy a máramarosi magyarok életében egy bé-kés, eredményes id szak következik. Segítsen meg bennünket az Isten, hogy úgy legyen!

A felújított kapu, a piros sapkás fehér kemence hirdesse hát a Kuratórium, Dávid Lajos házfele s, valamint minden máramarosi magyarok szorgalmát, tudását, tehetségét és tehet sségét. Ugyanakkor legyen jelképe a barátságoknak és az összetartozásnak, szimbolizálja az átjárást két világ – 19. század és 21. század – között.

Ne feledjük, van olyan kapu is, ami mögött semmi sincs. Imádkozzunk, hogy a mienk mögött mindig legyen valaki: mi legyünk ott mindörökké!

zenei hajlamának és hétéves korában adta els heged koncertjét.

Iskoláit Szatmárnémetiben, a jogot Budapesten és Kolozsvárt végezte. Ezt követ en nyitott Szatmárnémetiben ügyvédi irodát. 1921-ben megalapítója és igazgatója lett a szatmári Zenekedvel k Egyesületének, 1923-ban megválasztották a Kölcsey Kör m vel dési szakosztályának el adójává.

Vezércikkeit, tárcáit és zenei cikkeit a Szamos, a Vasárnapi Újság, a Zenei Szemle közölte. Néhány heged - és zongoraszerzeménye (Hermin kering ; Karikás csárdás; T zoltó induló) nyomtatásban is megjelent. Csodadoktor cím vígjátéka dícsértelet nyert a kolozsvári magyar színház drámapályázatán, megzenésítette Benedek Elek Többsincs királyfi cím mesejátékát, amelyet 1924-ben Szatmárnémetiben be is mutattak. Önálló, három egyfelvonásos színjátékot tartalmazó kötete Május címmel (1. Muzsikaszó, 2. Remington kisaszszony, 3. Legenda) Szatmáron jelent meg 1923-ban.

Számtalan jótékony célú hangversenyen lépett fel és több zenei szerzeménye jelent meg. 1921-ben megalapította a Szatmári Filharmonikusok Társaságát, amelynek igazgatója lett. (A szatmári filharmonikusok m vészi munkássága országsszerte felt nést keltett.) Újságíróként rendszerint zenekritikákat írt és a Szamos közigazgatási rovatát vezette. Az újságíró szervezet f titkári, a Magyar Párt sajtóosztályának egyik elnöki tisztét is betöltötte. Mindezekén kívül tevékenyen részt vesz Szatmár város társadalmi életében és kultúrintézményeinek irányításában.

Feleségével együtt deportálták, 1944-ben hunyt el Auschwitzban.

60 éve történt

A nagy francia filozófus, Voltaire azt írta a magyarokról: „A közép-európai népek közül, a lengyeleket kivéve, senki sem szereti úgy a szabadságot és a függetlenséget, mint a magyarok. Büszke és derek nemzet, uralkodóinak támasza, de zsarnokainak ostora... Soha nem adták meg magukat. Mindig volt bennük annyi lelkesedés, hogy jobban szeressék a szabadságot, mint a kényuralmat, gazdagságot, s t az életet”.

Magyarországon 1956. október 23-án tört ki a forradalom és kezd dött a szabadságharc a megszálló szovjet csapatok és magyar kiszolgálóival, az általuk fenntartott diktatúra ellen. Budapesten szervez dött a fegyveres ellenállás. (A Corvin-köztérben, a Széna téren, a T zoltó utcában és még sok helyen.) A magyar fiatalok – köztük sok tizenéves - bátran szembeszálltak a tankokkal. Az egyetemekt l a Dunaparti Pet fi térre tartottak, ahol Pet fi bronzszobra körül tízezrek gy ltek össze, magyar és lengyel zászlókat lobogtatva, tábláikon a következ feliratokkal: „Éljen a lengyel ifjúság”, „Nagy Imrében bizalmunk”.

Az egész tömeg eggyé forrott. Sinkovits Imre elszavalta a Nemzeti dalt, Déry Tibor tolmácsolta az Írószövetség üdvözlését, egy diák az ismert 16 pontot olvasta fel. (folytatás a II. old.)

Németh László Gólyatábor

A „Németh László” Elméleti Líceum Diáktanácsa idén is megszervezi okt. 28-30-a között a már hagyományos gólyatábort az iskola IX-es diákjai számára.

A szórakoztató programsorozat alatt a „gólyáknak” lehet ségük nyílik jobban megismerni egymást, új barátokra tenni szert, kibontakozni, illetve összekovácsolódni mint közösség. Az idei helyszín a forrásligeti Br du panzió. Részvételi díj 100 lej.

60 éve történt

- folytatás az I. oldalról -

Innen végigvonultak a Kossuth Lajos utcán, a *Kossuth-nótát*, a *Marsaillest* és az *Internacionálét* énekelve. Jelszavakat skandáltak: „Lengyelország példát mutat, kövessük a magyar utat”, „Függetlenség, szabadság”, „Le a Sztálin-szoborral”, „Rákosit a Dunába!” Majd elhangzott a forradalom legnépszerűbb jelszava: „Minden ország katonája menjen saját hazájába! Szovjet sereg menjen haza, Sztálin-szobrot vigye oda!”

Egyre több olyan magyar zászló került a tüntetők kezébe, amelyeket kivágáltak a szovjet típusú címert.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc október végére győzött. Nagy Imre vezetésével többpárti koalíciós kor-

mány jött létre. Megszüntették a szabadságjogok korlátozását, kiengedték a politikai foglyokat börtöneikből. Újraszervezték a pártok, civil egyesületek. Készültek a szabad választásokra. A Kormány kihirdette Magyarország semlegességét.

Az ország reménykedve várta november 4-ét, amikor már elkezdhet a békes építmunka. A szovjet vezetés azonban Hruscovval az élen Magyarország megtámadása mellett döntött. Magyarország elvesztése ugyanis olyan alapul szolgált volna, amely alapján rendítette volna meg a szovjet birodalmat. Ezért támadott 1956. november 4-én hajnalban Izukov marsall vezetésével 12 hadosztály, körülbelül 140 000 katonával, 1 200 T 55-ös harckocsival, komoly tüzérségi támogatással a Budapestet védő fiatalok ellen. A bátor ellenállás miatt a harcok több mint 8 napig tartottak. Több ezren haltak meg magyarok, körülbelül 20 000-en megsebesültek, 200 000-en elhagyták Magyarországot. A szovjetek vesztesége 707 főt tett ki.

Eközben a szovjet vezetés Kádár Jánost nevezte ki az ország új „helytartójává”. Csak maradt hűséges hozzájuk, aki 1956. november 1-jén egy páncélaútban elhagyta Budapestet és Moszkvába repült, ahol megtudta, hogy mi a feladata, kezébe nyomták az elre megfogalmazott programnyilatkozatot. A lakosság a november 4-én elhangzott szolnoki rádiós nyilatkozatból értesült erről. Az akkor felsorolt miniszterek többsége nem is tudott szerepéről. Kádár János november 7-én egy szovjet

tankban érkezett meg a fővárosba és jutott be a Parlament épületébe. Ezután, bár az Elnöki Tanács 1957 tavaszáig nem ülésezett, mégis kibocsátotta az 1956/28-as számú határozatát, amely az új kormány kinevezéséről szól. Ez a dokumentum egyébként 1956. november 17-én jelent meg a *Magyar Közönlönyben*, miközben a világtörténelem egyik leghosszabb (hathetes) sztrájkja zajlott. Kádár János egy szovjet személyes tanácsadót kapott, aki soha nem mozdult el mellől.

Az 1956-os forradalmat leverték, de teljes mértékben már nem tudták visszaállítani az október 23-ai állapotokat. A bosszú, a megtorlás után igyekeztek megbékíteni a lakosságot, enyhítettek az embereket leginkább sértel írásokon, reformokat vezettek be és megpróbálták fokozatosan növelni az életszínvonalat.

Október 23-a a szabadság napja lett, amiről John F. Kennedy a következőket mondta: „Nincs még olyan nap a történelem kezdetétől, amely világossabban mutatta volna, hogy az ember szabadságvágya örök és elpusztíthatatlan, bármekkora is a siker ellen ható túlerő”. Magyarország megmutatta, hogy meg akar szabadulni bilincseitől.

Albert Camus: *A magyarok vére* című alkotásában található idézettel zárom: „A legázott, bilincsbe vert Magyarország többet tett a szabadságért és igazságért, mint bármelyik nép a világon az elmúlt húsz esztendőben”.

Emlékezzünk!

Vánk Sándor

Szüreti idszak Szamosardón

Szamosardó dimbes-dombos fekvése miatt évszázadok óta jó szőlőtermő vidék, és annak idején borával felsorakozott a nagy hírnévnek örvendő zilahi, szilágyoslyói és sámsoni borok mögé. Mint minden szőlőtermelő vidéken, innen is például az XVI. és XVII. századi források szerint az ardóiak borból dézsmát és kilencedet kellett adniuk a Szamos jobb partján levő aranyosi várhoz.

Az 17. század dombos, napsütötte domboldalakat szereti, ott érkezik be a finom édes-savanyú, zamatos szőlő. Erre Szamosardón nagyon megfelelők voltak a Monyalja, Oláhtelek, Baksa dombos határrészek, valamint a falu északi részén levő Szőlőhegy, ahol a Fodor birtokos család idejében prészház is volt.

A legelterjedtebb szőlőfajták a fekete és a fehér delevár, roska, nova, leányaszőlő, muskotály, fekete otelló. Megtalálható még a hadadi, a royal, a bakator, a zala gyöngye és a királyleányka. Ez utóbbiakat az elmúlt néhány évben honosították meg az ardóiak.

A helyi lakosság a mai napig foglalkozik az eldöktől örökölt szőlőműveléssel, egész éven át. Október eleje jelenti a falubeliek számára a szüreti idszak kezdetét. Ilyenkor a vidéket előzőnlük

Vigyázz, hogyan gondolkodol!

Hallgass a szívedre!

Még mielőtt bárki is politikai áthallást vélne felfedezni a címben, azonnal tisztázom, hogy én Steve Jobs szerintem legfontosabb sikerelvére gondolok. Az Apple cég egyik alapítójától tanultam, és nagyon gyakran idézem: *Hallgass a szívedre, csinálj azt, amit szeretsz! Nemrég tanítványaim számára is ez volt talán legfontosabb tanácsom, s ha valakivel találkozom, aki keresi a helyét az életben, neki is ezt a tanácsot mondom el jószívvel és szinte meggyőződéssel. Mert ha valaki azt csinálja, amit szeret, szereti a munkáját, a hivatását, nagy a valószínűsége annak, hogy jóvá, kiválóná válik a munkájában, e től nagy az esélye arra, hogy sikeres lesz. Hogy kinek mit jelent a siker, ez külön téma lehet, s mindenki maga döntheti el, milyen sikercél felé törekszik. Ha egyáltalán van célja, amelyet követni akar. Mert én azt tapasztalom, hogy érettségi előtt álló vagy érettségizett fiatalok nem tudják, mit akarnak igazán, nincs céljuk, amely vezérelné őket. S ilyen esetekben is mi mást tehetek, minthogy azt mondjam: Hallgass a szívedre, csinálj azt, amit szeretsz!*

Farkas Imre

Medvesajtó az 1930-as évek második feléből

a jókedvű szüretesek. Nagyszüleim, dédszüleim idejében énekelve, nótázva mentek és szüretelték a szőlőt, mostanra ez a szokás elmaradt.

Van, aki különválassza a fehér szőlőt a feketétől, így fehér- és vörösbort is készít. A többség viszont egyben préseli ki a különféle szőlőfajtákat.

A régmúltból még mindig él a szürettel kapcsolatos mondás, hogy „b szüretet, nagy csizmát, kicsi bocskort, nagy orrát”.

Borból nem volt hiány településünkön, de volt olyan év is, hogy a tavaszi fagyok vagy a nyári jégesek miatt kevesebb lett, de akkor is lett bor, és jó volt az a kevéske is.

Mátyás Elíz

Piacgazdaság

Mondhatnám úgy is: piaczgazdaság, mert mindkét fogalom részesei lehetünk, akár mint eladók, akár mint vásárlók.

Most városunk élelmiszerpiacáról szólnék. Nagyon szeretek a nagypiacra járn, ha van konkrét vásárolnivalóm, ha nincs, de üres szatyrral soha nem térek haza. Bevettem szokásom, hogy elbárázom a virágárúkat, szememet gyönyörködtetem a csodaszép virágokon. Aztán tovább indulok az asztalok között. Amulattal nézem a sok friss árut. A szép zöltséget, sokféle paradicsomot, a fényesre törölgetett piros paradicsompaprikát, sárga és piros paprikát, karfiolt. Megérkezett a nagy halom fejeskáposzta is, a gyönyörű széles sárga karóspaszulynak nem tudok ellenállni, amikor megfogom olyan, mint a vaj. Bal oldalon a fehér és piros burgonya, igaz, már nem hallani a Rózsa meg Gülluba krumpliról, de hát változik a világ. A gyümölcsök édes illata nemcsak a méheket csalogatja, hanem a vevőket is. A mosolygós piros almák, a sokféle körte, szilva, szőlő és erdei gyümölcsök ontják illatukat, mindet haza vinném. Ha bemegyek a tejszernokba, kórusban kínálják a finom tejtermékeket: tejet, túrót, tejszót, sajtféléket. Hát ez igazi gazdagság!

Ami az árakat illeti, mindig a minőség, a kereslet és a kínálat határozza meg. Természetesen mi, vevők szeretünk alkudozni és jobban érezzük magunkat, ha lealkuszunk néhány lejt. Az eladó érdeke, hogy minél jobb árat kapjon. Ha belegondolok, mennyi fáradságos munkát igényel, amíg egy termék piacra kerül, hány-szor kell lehajolni egy hagymához, egy salátához a forró napokon, vagy akár az esőben is hajnalban felkelni és elszállítani a piacra az árut, akkor egyáltalán nem drága, csak a mi jövedelmünk elégtelen, persze nem mindenkinek.

Ahol nem válogathatok, vagy nem alkudozhatok, máris tovább állok, de hogyan alkudozzál a perecsényiekkel, amikor azt mondják 1,50 lej kilója a selymes, vékony héjú sárga és lila hagymának, 2 lej egy nagy köteg zöltség? Ott szégyellek alkudozni, azt csak meg kell venni!

A koltóiak kissé drágábbak, igaz az áru is szebb és minősége is jobb. De amikor az idős néni azt mondja: vásároljon valamit „kadves” (olyan ékes „a” betűvel az „e” betűt), vegyen friss zöltséget „lalkem”, vásároljon friss salátát „naccsága”, hát akkor már „elolvadok”, alkudni sem tudok, de biztos vásárolok valamit. Hát hol lehet hallani manapság ilyen szép beszédet? Gondolatban a régi polgári világban találom magam.

Néhány standnál ki van függesztve az elárúsító neve és termelési helye: x, y, Recea, Mocira, Remetea Chioarului, Lupus, Groși és mások. Jó ötlet, minden standnál kifüggeszthetnék, hát még ha magyarul is kiírják a helységneveket! Lassan feledésbe mennek falvaink magyar nevei.

Végül is a piac egyfajta közösségi térként is működik, nem csak testi egészségünket, immunrendszerünket támogatja a friss, vitamindús helyi élelmiszerekkel, hanem társadalmi kapcsolatainkat is erősítjük, összefutunk ismerősseinkkel, barátainkkal, elbeszélgetünk, ami lelki egészségünknek is jót tesz. Örüljünk hát, hogy ilyen lehet a ségek adottság, használjuk ki, támogatva ezzel szorgalmas termelőinket is.

Lázár A.

Ritka, mint „a fehér elefánt” – mit kell tudni a 104 év után el került Czóbel-remekm r l?

Több mint 100 év lappangás után került el Czóbel Béla elveszettnek hitt Ringelspiel (Körhinta) cím festménye. Az alkotás nem véletlenül szerepelt sokáig a „WANTED”-képek listáján, hiszen az utóbbi évek legszerethet bb Czóbele nem csupán az életm egyik utolsó láncszeme, de fontos adalék a nagybányai festészet történetének feldolgozásában is. A festmény 12 millió forintos kikiáltási áron kerül kalapács alá november 10-én a MOM Kulturális Központban.

Az elmúlt évtizedek irányzottan az elveszett m vek felkutatását célzó kutatásai, valamint a m kereskedelem felhajtó erejének köszönhet en legalább két tucatnyi korábban elveszettnek hitt, vagy teljesen ismeretlen Czóbel-m került el az els világháborút megelőző id szakból. Legfontosabb párizsi kiállítási szereplései sajnos még ma is igen nehezen rekonstruálhatók, hiszen sok esetben a kiállított m vek jelent s részér l ma nem tudunk semmit.

A Ringelspiel cím kis vászon szintén az ún. „WANTED”-képek sorába tartozott, s most, hogy 104 évi (!) lappangás után újra el került, Czóbel egyik fontos kiállítási szereplése teljes mértékben rekonstruálhatóvá vált. Az utolsó hiányzó láncszemként el került kép jelent s adalékul szolgál nem csupán a Czóbel-életm , de a nagybányai festészet történetének feldolgozásában is. Az 1912 augusztusában rendezett Nagybányai jubiláris képkiallításon Czóbelt l összesen hat festmény szerepelt, s eddig közülük ötöt tudunk azonosítani, csupán egy körhintát ábrázoló kép felbukkanását vártuk az 1912-es katalógusban szerepl cím (Ringelspiel) alapján. A hat festmény mellett „a nagybányai iskolában készült tanulmány-m veket” is kiállítottak Czóbelt l a szervezők, de ezek címét és számát sem ismerjük, így azonosításuk szinte lehetetlen.

Az egykori rendezők a tárlatra nem a fest t l közvetlenül kérték kölcsön alkotásait, hanem magány jteményekből l, Maticska Jen édesanyjától és leginkább a festő sógorától, Dr. Réh Bélá-

tól érkeztek festmények a jubiláris kiállításra. Tárgyalt m vünket egy másik sógor, Czóbel Ilonka nev testvérenek férje, a kés bb ismert újságíró, irodalomkritikus és politikus, Pogány József bocsátotta a szervezők rendelkezésére.

Az 1912-es katalógusban minden Czóbel-m címe mellett feltüntették festésének dátumát, még azon képek esetében is, ahol magán a képen nem látható datálás. Festményünk az egyetlen, ahol nem szerepel évszám a cím mellett, holott a m vön magán olvasható a '904-es dátum, igaz meglehetősen töredékesen. Stílusa, ropogós posztimpresszionista felfogása miatt inkább a következő év tavaszán-nyarán, Belgiumban, Brüggeben és Zebrüggeben festett képek felfogásához, megformálá-

sához áll közelebb, de mindenképpen túllépést jelent az 1904 nyarán Nagybányán készült, még inkább a plein air naturalizmus és az impresszionizmus készletével operáló festményekhez képest. Mivel a szignó alatt az 1904-es dátum olvasható, a legvalószínűbb, hogy az év szén, talán szeptember végén, készülhetett, mikor még erejét fitogtatta a nap és a lombok is zölden harsognak. A színes ruhák kaleidoszkopszer kavalkádja ugyan már a nyári ruhatárszi cseréjér l árukkodik – Párizsban ezt szigorúan vették akkoriban –, de a nap ellen véd szalmakalapok még fel-felbukkannak.

A helyszín nehezen azonosítható, ám több jel is arra utal, hogy már nem Nagybányán, hanem Párizsba visszatérően festette Czóbel a képet, a legvalószínűbb, hogy a Boulevard Vaugirard-i teremlakásához közel es Luxembourg-kertben, ahova rendszeresen eljárt kirokizgatni, festegetni, s ahol több körhinta várta a parkba ellátogató gyermekeket. Párizs szerte ma is igen népszerűek a több mint évszázada mit sem változó körhinták, s közülük a legidősebb (136 éves) éppen a Luxembourg-kert közepén üzemel napjainkban is.

A kép címét már minden bizonnyal

a nagybányai szervezők adták, Czóbel maga is feltehetően a franciából kölcsönzött Carrousel mellett döntött volna, de Nagybányán, a monarchia területén nem volt használatban a német Karussell formula sem, hanem az osztrák területeken ismert Ringelspiel kifejezés terjedt el, ahogy sokan még ma is emlegetjük a körhintát.

1906 nyarán, egy évi kihagyással újra visszatért Nagybányára Czóbel, s magával vitette Párizsban és Belgiumban festett m veit – köztük talán tárgyalt képünket is –, hogy megismertesse a festőiskola fiataljaival a legfrissebb „párizsi divatot”. Ferenczy Károly és Réti István a kolónia doyen-jei elképedve és fintorogva fogadták Czóbel modern pálfordulását, de a fiatalok között valóságos forradalmat robbantottak ki ezek a harsány koloritú, plakátszerű, kontúros, posztimpresszionista m vek, melyek nyílt szembenállást testesítettek meg az iskola addigra avittá vált plein air szemléletével szemben. Czóbel ezzel, szinte tudtán kívül elindított egy új mozgalmat, melyet az öregek gúnyosan „neo”-nak neveztek el. Tárgyalt m vünk amiatt is fontos, korábban hiányzó láncszemnek tekinthet, hogy általa megismerhetjük Czóbel festészetének azt az átmeneti fázisát, amikor még nem a hangsúlyos kék kontúrok határozták meg a kép szerkezetét, hanem az egységes, de még nagyon tarka színfoltok. Úgy t nük, hogy ezt a fajta „kicsapongást” még szívesen fogadták Czóbelt l a nagybányai öregek is, hiszen ezt a képét többek között Ferenczy Károly képeinek társaságában, vele egy teremben mutatták be 1912-ben.

A Ringelspiel ahogy akkor, ma is az életm legkorábbi szakaszának kiemelkedő képeként ünnepeljük, s talán nem túlzás azt állítani, hogy az utóbbi évek legszerethet bb Czóbele kerül most kalapács alá. Ízig-vérig különleges, unikális gy jt i darab, de múzeumaink, s t talán külhoni múzeumok is büszkén válogathatnák gy jteményükbe. Ha tíz évvel korábban került volna el, minden bizonnyal nem maradt volna ki sem a magyar Vadak, sem a Nyolcak tevékenységét bemutató kiállítás-turnéről, de az Allegro barbaro című, Musée d'Orsay-ban rendezett kiállításnak is delikát darabja lehetett volna, ahogy a Nagybánya festészetét feldolgozó kiállításoknak is.

A festmény a BAV 69. M vészeti aukcióján kerül kalapács alá november 10-én a MOM Kulturális Központban 12.000.000 forintos kikiáltási áron.

(a mult-kor.hu nyomán)

Román film készül a magyar hadsereg 1940-es szilágysági vérengzéseir l

Román film készül a II. bécsi döntés után Észak-Erdélybe bevonuló magyar hadsereg 1940 szeptemberében elkövetett szilágysági vérengzéseir l – közölte hétfőn az Agerpres hírügynökség a film készítőinek közleményére hivatkozva.

A Ion Ionescu által rendezett *Valea orbilor* (A vakok völgye) című m vészifilm egy szerelmi történeten keresztül vezet be a nézőket az Észak-

Erdélyt Magyarországnak visszajuttató II. bécsi döntést követ események világába. „A román *Rozalia* és a magyar zsidó *Sándor* szerelme az ippi, ördögkúti és szilágynagyfalusi vérengzések háttérben alakul ki. Mindkettőjük sorsát jelent s mértékben befolyásolják a kor szociális, politikai változásai. A két főhősön keresztül Ion Ionescu rendez a múltnak egy olyan szeletéhez fordul, amelyr l nagyon keveset beszéltek mind a kommunista rezsim idején, mind a '89 utáni Romániában” – idézte a közleményt az Agerpres.

A film forgatókönyve a román filmvészeti központ pályázatán nyert, a Vision PM filmstúdió augusztusban és szeptemberben forgatta a jeleneteket Szilágyságban. A főszerepeket Ela

Prodan bukaresti színésznő és Marosán Csaba kolozsvári színész alakítják. A közlemény szerint a film 2017-ben kerül a mozikba. A II. bécsi döntés után Észak-Erdélybe bevonuló magyar honvédség 1940. szeptember 14-én a szilágysági Ippen 157, Ördögkúton 86 helyi román ölt meg, Szilágynagyfaluban pedig 11 bihari román l ttek le.

Az ippi tragédia el zménye, hogy a vegyes lakosságú faluba szeptember 7-én érkez honvédség egyik l szeres szekere felrobbant, két honvéd halálát okozva. A honvédek között elterjedt a hír, hogy a robbanást egy almával teli kosárba rejtett pokolgép okozta, ezt a későbbi vizsgálat azonban cáfolta. A bevonuló csapat parancsnoka a helyi román lakosokon torolta meg a történeteket. A szintén vegyes lakosságú Ördögkútra szeptember 9-én bevonuló honvédséget fegyvert z érte, ami miatt a bevonuló csapat parancsnoka megrohmozta a falut. (MTI)

INNEN ONNAN

A dinoszauruszok után fejlődhetett ki a madárénekek

A legidősebb ismert, madártól származó hangképző szervet fedezték fel kutatók a kacsák és ludak egyik rokonának antarktisi kőüledékében. A madár több mint 66 millió éve, a dinoszauruszok korában élt. A mezozoikumi szerv – úgynevezett alsó gégef (syrinx) – felfedezése és egyértelmű hiánya az ugyanilyen korú, nem madárszerű dinoszaurusz fossziliákban azt sugallja, hogy talán később, a madarak evolúciója folyamán alakult ki, és más dinoszauruszok valószínűleg nem tudtak a mai madarakhoz hasonló hangokat kiadni – írják a szerzők a Nature folyóiratban megjelent tanulmányukban. A madarak a dinoszauruszok közvetlen leszármazottai, ezért tekintik őket a kutatók élő dinoszauruszoknak. Julia Clarke, a Texasi Egyetem paleontológusa, a fosszília felfedezése és a vizsgálat vezetése szerint a lelet megmagyarázhatja, hogy miért nem maradt fenn ilyen szerv a nem madárszerű dinoszauruszoknál vagy krokodilrokonoknál. Úgy véli, az információk birtokában kideríthetjük, milyen hangokra lehettek képesek a dinoszauruszok, és mélyebben betekintheznek a madarak evolúciójába is. Az alsó gégef merev porcokból áll, ezek támasztják meg azokat a légzőszerveket, amelyek vibrálásukkal a modern madarak összetett dalainak és hívásainak létrehozásában segítik. A porc nem kővesedik meg olyan jól, mint a keményebb szövetek, például a csont. Ám az alsó gégef magas ásványtartalmával

néha lehet véteszi a fosszilizációt. A szerv összes többi fennmaradt példájára olyan madarak körében bukkantak rá, amelyek jóval a nem madárszerű dinoszauruszok kihalása után éltek. Az alsó gégef maradványait a krétakorban élt Vegavis iaai fossziliájában lelték meg. A fajt 1992-ben fedezték fel az antarktisi Vega-szigeten az Argentin Antarktisi Intézet kutatói, Clarke 2005-ben írta le. Azonban csak 2013-ban vette észre, hogy rejtve van benne egy alsó gégef. Az utóbbi két évben a csapat átfésülte a dinoszaurusz kőüledéket, de eddig nem találta nyomát a szervnek. Mindez szerintük azt sugallja, hogy az alsó gégef viszonylag ké-

szen jelent meg a madarak csoportjában, és jelentős szerepet játszott diverzifikációjukban. A kutatók mikro-CT-vel vették szemügyre a leletet, majd 3D-s modellt készítettek, illetve egy másik képalkotó módszert is bevetettek, amely információkat nyújtott a légzőszervekről. Ezáltal rekonstruálni tudták az apró, csontos szervet. A gégef aszimmetrikus formája arra enged következtetni, hogy a kihalt faj fütyögő vagy gágogó hangokat adhatott ki a szerv jobb és bal felének két hangképző részéből. A szakemberek más madaraknál – 12 élő szárnycsőrű is megvizsgálták a szervet, s tisztelegy vették a második legidősebb, megkövesedett alsó gégefét, majd összevetették az eredményeket a friss fossziliáról kinyert adatokkal. Franz Goller, a vizsgálat társszerzője szerint kutatásuk egy új vizsgálat kezdete, amelynek célja meghatározni, hogy a megkövesedett szerv mit árulhat el a korai madarak hangképzéséről. Az új

kutatás egyébiránt egy júliusban publikáltra épít, amelyben Clarke és csapata feltárta, hogy bizonyos dinoszauruszok valószínűleg zárt szájjal képeztek hangokat, mint a struccok, ehhez pedig nem szükségeltetett gégef. A két tanulmány együttesen Clarke szerint sok mindent elárulhat a dinoszauruszok hangképzéséről. Ezenfelül a vokális magatartás evolúciójával a kutatók betekintheznek más anatómiai jellegzetességekbe is, például a nagyobb agyméret megjelenésének folyamatába. (hirado.hu)

A tudósok elmondták, meddig élhet egy ember

Az emberi élettartam végső határa 115 év lehet egy új amerikai tanulmány szerint, mely évtizedek adatait elemelte – írta a BBC hírportálja a Nature tudományos lap alapján. A védőoltásoknak, a születés biztonságosabb körülményeinek, a rák és a szívbetegségek gyógyításának köszönhetően a várható élettartam folyamatosan növekszik a 19. század óta. Egy New York-i kutatócsoport az emberi halandóság adatbázisában vizsgálta meg a franciaországi, japán, brit és amerikai „szuperöreg” vagyis a 110 évnél tovább élők adatait, hogy a végső határt megtalálja. Az adatok azt mutatták, hogy a várható élettartam növekedése a század felüliéknél lelassul, a halálozás legmagasabb életkora pedig már legalább két évtizede stagnál. Az Albert Einstein Orvostudományi Egyetem kutatója, Jan Vijg elmondta a BBC hírportáljának, hogy a 105 évnél idősebbeknél nagyon kicsi a várható élettartam növekedése, ami azt sugallja, valószínűleg közeledünk az emberi élethossz végső határához. „A történelem során elször láthatjuk, hogy a plafon nagyjából 115 év, szinte lehetetlen túlszárnynálni, tízföldnyi népesség kellene ahhoz, hogy egy adott évben egyetlen 125 évest találjunk, tehát nagyon kicsi erre az esély” – magyarázta Vijg. A legidősebb, hivatalosan dokumentálható korú ember, aki ezt a számot megközelítette, Jeanne Calment, 122 évesen halt meg 1997-ben. A hosszú élet

francia ikonja még az Eiffel-torony építése előtt született, és találkozott Vincent van Goghhallal is. Linda Partridge, a Londoni Egyetem egészséges öregedést kutató intézetének igazgatója szerint „logikailag lennie kell” legfeljebb korhatárnak, ám szerinte ez az „igen érdekes tanulmány” csak azt írja le, mi történik jelenleg, azt nem, hogy mit hoz a jövő. A kutatásban elemzett adatok olyan százon túliaktól származtak, akiknek gyerekkorában, a 19. században még arattak a fertőző betegségek – a himlő csak 1980-ban tűnt el a Föld színéről –, és a táplálkozás is hiányos volt. „Nyilván nagyon mást éltek át annak idején, mint amin a most élők keresztülmennek, ám még az is lehet, hogy ez utóbbinak negatív hatásai lesznek, hiszen ma sok gyerek elhíz, és ez jelentősen csökkentheti az élettartamot” – tette hozzá Partridge. James Vaupel, a Max Planck Demográfiai Kutatóintézet igazgatója szerint a 115 éves felső határ túlságosan magas. Elmondta, hogy az öregedés legyőzésében az a kihívás, hogy az emberi evolúció nem készült fel a szélsően magas korra. A természetes kiválasztódás évmilliói arra törektesítették az embert, hogy fiatal korában legyen képes a túlélésre és a szaporodásra. Ami fél évszázaddal később vagy még idősebb korban történik – evolúciós

története során az ember sose ért meg ilyen magas kort, az a DNS-ünkben hordozott, fiatal korban fontos instrukciók „mellékhatása” – magyarázta Vaupel. Szerinte az élettartam növelése olyan módszert igényel, amely túlmutat a betegségek gyógyításán, és a sejteken belüli öregedést győzi le. (mti)

KERESZT- REJTVÉNY

A szerelemről

VÍZSZINTES: 1. Bakfark Bálint hangszere. 5. „A szerelemben...” (Géraldy). 13. Fejlődik. 14. Er rejlik benne. 15. Tea (ang.). 16. Hím állat. 17. Rákezd az es. 19. Orosz filmrendező (Alekszandr). 20. Mézel fa. 22. Lent. 23. Gyümölcskoscsnya. 24. Magatok. 25. Ásványi f. szer. 27. Kissé líkas! 28. Kassák Lajos lapja. 29. Gabonai, olasz és thaiföldi gkj. 31. Ostoba, zagyva. 33. Közkatona. 35. Temespartok! 36. Rohan. 38. Kör alakú tárgy. 40. Hallgat a szavára. 41. Cremonai heged készítő. 43. Kis mértékben. 45. Erre a helyre taszít. 47. Nehezék a kútgém végén. 50. Két kies! 52. Önt forma. 53. A sas fegyvere. 54. Zambiai, máltai és spanyol gkj. 56. Betilt! 57. Arrafele! 58. Telér!! 59. Mondatrész! 60. Ásatás folyik utána. 62. ... Dada; ugandai politikus (Idi). 64. N. i. név rövid alakja. 66. Ésszel felfogó. 67. Lendület (nép.). 69. Angol Anna.

70. Stroncium és oxigén vj. 71. Nagyot üt rá. 72. Finom gúny.
FÜGGŐLEGES: 1. Függszár. 2. Formai. 3. Mi az, hogy! 4. Törött patkó! 5. Felh. (fr.). 6. ... berek, nádak, erek!; Uccu neki! 7. A sepr. alapanyaga. 8. Kenyeret vág. 9. Svéd, ománi és német gkj. 10. A teremben vannak! 11. Verés. 12. Újkori. 18. Tévesen jegyez. 19. Cicero pénze. 21. ... kör; Arany János verse. 23. Válogatott marokkói focikapus volt. 26. Magasztos költemény. 28. Becézett Mária. 30. A gondolat befejező része. 31. Olasz kikötő város az Adriai-tenger partján. 32. Tényekkel lát el. 33. Denevér (ang.). 34. ... partján (Ady). 37. A végén kezd! 38. Dél-koreai légitársaság. 39. Istállófi fekhely. 42. Magyar Optikai Művek (röv.). 44. Izomkötő szalag. 46. N. i. név. 48. Porszívó! 49. Vízi jármű (táj.). 51. „Hajlongni ...-amarra” (Ady). 53. Fekete-tengeri félsziget. 55. Arrébb taszít. 57. Brazil szövetségi terület. 59. Rögöszme, hóbort. 61. Eretlen er! 62. Sémí nép. 63. Hiszékeny ember. 65. Német író (Thomas). 67. Iskola, az odajárók nyelvén. 68. Trombitahang. 71. Üres a céh! 73. A bronz alkotóeleme.

Szerkesztette: Csatlós János

1	2	3	4	5	6	N	7	8	9	10	B	11	12
13							14					15	S
16				17		18					19		
20			21		22					23			
24			25	26		27			28			29	
30	C		31			32			33		34	35	
36	37						38					39	É
40					41	42				43		44	
45			46					47	48				49
50	51		52					53					
54		55		56			57			58			59
60			61			62			63		64	65	
66					67					68		69	
70				71					72		73		
B				I				K					

Proiect realizat cu sprijinul Municipiului Baia Mare prin programul de finanare nerambursabil în anul 2016. Coninutul acestui material nu reprezint în mod necesar poziia oficiala a finanatorului. Acest material se distribuie GRATUIT.

HUMOR-ZSÁK

Ezért kezdődött el az evolúció...

Kortárs Közgazdaságtani Kisszótár 1.

- **áfa**: az állam részére nyújtott speciális hitel, amelynél a kamatot is a hitelnyújtó fizeti.
- **állami támogatás**: a teljesített export után az export r részére ki nem fizetett állami hozzájárulás, mellyel így a vállalat végül is az államot támogatja.
- **APEH**: Az Add-a-Pénzed-Emide-Hirtelen! nev állami szervezet közismert rövidítése. (Már megsz nt. Utóda a NAV: Nekünk Adod Villámgyorsan.)
- **APEH-ellen r**: olyan állami alkalmazásban álló revizor, aki még saját magánál is mindent jobban tud.
- **átlagár**: nem létező fogalom, melyet a kereskedők használnak üzleti titkaik elrejtésére. Olyan áru ugyanis, amely átlagáron megvásárolható lenne, nem kapható.

Kortárs Közgazdaságtani Kisszótár 2.

- **bank**: a többemeletes, márvány székhezak össze-foglaló neve.
- **bankgarancia**: a bank kötelezettségvállalása arra, hogy ügyis kamatos-tól behajtja rajtad a pénzt.
- **fedezeti összeg**: örömlányok részére ellenszolgáltatás fejében kifizetett összeg. A stricinek ebb l továbbadott rész az ipar zési adó.
- **garancia**: a termék min ségét szavatoló jótállás, mely addig érvényes, amíg a termék meg nem hibásodik. Ha ez bekövetkezik, akkor a garancia azonnal érvényét veszti.
- **rövidlejáratú hitel**: olyan banki hitel, amely csak visszafizetését követ en vehet fel a banktól.
- **könyvelés**: a woodoo-varázslat törvényileg el írt modern formája, mely az egyszerű en átlátható gazdasági eseményeket is képes misztikus ködbe burkolni.
- **kett s könyvelés**: olyan adattörzítési rendszer, amely az eredeti bizonylat és a róla készített fotókópia egyez ségének folyamatos összehasonlító vizsgálatára épül.

Újságírók látogatnak el egy börtönbe.
- Ebben a cellában tartózkodik a büszkeségünk - mondja a börtönigazgató az újságíróknak. - El szór fegyveres rablás miatt került ide, akkor még analfabéta volt. Mi tanítottuk meg írni, olvasni. Most pénz- és közokirat-hamisításért ül. Mi ez, ha nem fejlődés?

Kortárs Közgazdaságtani Kisszótár 3.

- **könyvel**: az a személy, aki bármilyen megkívánt mérlegeredményt képes könyvelési adatokkal szabályszerű en alátámasztani.
- **könyvvizsgáló**: az a pályaelhagyó könyvelő, aki írni már nem tud, csak olvasni. Azt viszont akár szótagolva is.
- **LIBOR**: bankárok által kedvelt szeszital, melynek alkoholtartalmát kamatszázalékban fejezik ki. Enyhén savanyú magyar változata a BÜBOR.
- **likviditás**: a pénzügyi vezető k kivégzésének speciális módja.
- **nyugdíjkorhatár**: az elhalálozás napja + 2 év.
- **ügyintéző**: olyan hivatalnok, aki a problémával szembetalálkozva megfelelő gazdagságú szökincsel tud káromkodni.
- **vámraktár**: az országból kiutasított áruk részére létrehozott menedékszállás.

A kisfiú megkérdezi az anyukájától:
- Anyu, ugye Isten adja meg a napi kenyertünket?
- Igen, kisfiam.
- És anyu, ugye a Jézuska hozza a játékokat?
- Igen, kisfiam.
A kisfiú elgondolkozik:
- Akkor apu mi a francot csinál egész nap?

Férj:
- Kutyá egy életem van!
Feleség:
- Az biztos! Sáros lábbal jössz be, összepiszkítod a nappalit, és várod, hogy eléd tegyem a kaját.

Egy másodperc töredéke

Ma reggel egy öregember Nézett rám a tükörb l. Rémllett, hogy sem ismer fel, Mert láttam, hogymegh költ. Olyan volt, mint édesapám Élete vége felé; Ráébredtem ezek után, Ki állt a tükör elé. Elfordultam. Jobb nem látni, Hogy avul el az ember! Id m lassan le fog járni. Fürgén fut a gazember!
Popovic Gergely

Recept

Sült csirkecomb ropogós bróttal és szezámagos zöldbabbal

A csirkecombhoz:

Hozzávalók: 4 db tanyasi csirkecomb; 5 dkg vaj; só; rólt színes bors; szerecsendió; majoránna; kakukkfű; 1/2 citrom leve; 1 dl fehérbor; 1,5 dl olaj vagy zsír a sütéshez.

Elkészítés: A csirkecombokat a brott alatt enyhén dörzsöljük be sóval, majd fordítsuk át, és a húsos részre facsarjuk rá a citromlevet, sózzuk, borsozzuk, szórjuk meg ízlés szerint fűszerekkel, majd hagyjuk állni, hogy az ízek jól átjárják.

Sütés előtt a brott felét töröljük szárazra, majd kenjük meg a vajjal, és szórjuk meg egy csipet sóval.

Egy tepsibe öntsük bele a bort, majd helyezük egymás mellé a brottot, a csirkecombokat a vajjal megkent, brott felükkel felfelé. Ezután fedjük le fóliával a tepsi.

Helyezzük be előmelegített sütőbe, majd közepes hőmérsékleten pároljuk kb. 45 percig.

Ezután vegyük le a fóliát, öntsünk le a párolólé, hogy éppen csak egy kevés maradjon a tepsi alján, majd öntsük hozzá az olajat (vagy zsírt), tegyük vissza a sütőbe, és süssük a combokat szép pirosra, ropogósra.

A szezámagos zöldbabhoz:

Hozzávalók: 50 dkg zöldbab; 2 teáskanál szezám; 5 dkg vaj; 1/2 citrom leve; só; rólt színes bors; 1 csokor petrezselyemzöld.

Elkészítés: A zöldbab két végét vágjuk le, és enyhén sós vízben főzzük ropánósra, majd öntsük le róla a vizet.

Egy serpenyben hevítsük fel a vajat, majd adjuk hozzá a szezámot, és futtassuk meg. Ezután facsarjuk hozzá a citromlevet, adjuk hozzá az előző ropánósra főzött zöldbabot, sózzuk, borsozzuk, szórjuk meg az apróra vágott petrezselyemzölddel, majd forgassuk, rázogassuk alaposan össze.

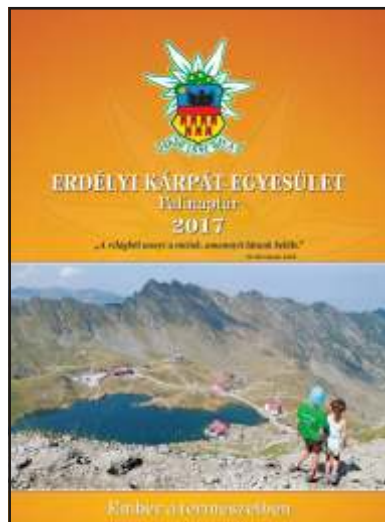
Tálaláskor helyezük tányérra a sült csirkecombot, majd helyezük mellé a szezámagos zöldbabot, és úgy kínáljuk.

Kard Éva (coooka.hu)

GENIUS NYOMDA

Báji u. 3. sz.
tel. 0262-218204

Megjelent az Erdélyi Kárpát-Egyesület 2017-es falinaptára

Ára 15 lej, EKE-tagoknak kedvezmény!

Megjelent az Erdélyi Gyopár idei 5. lapszáma

Agentia de Turism
Mara International Tour

(A Maramaros áruház autóparkolójával szemben)

Nagybánya
Unirii sugárút 5. sz.
tel. 0262-221038,
0362-802011
www.mara-tour.ro

- **Senior Voyage:** (7 éjszaka szállás, félpanziós ellátás 4 csillagos szállodában, repülővel, 390 eurótól)
 - Costa del Sol, Malaga, Szicília, Nápoly, Toszkána, Portugália, Dubaj
- **Gyógykezelések** romániai fürdőhelyekre
 - 1 heti kezelés 400 lej (6 éjszaka szállás, reggeli, napi 3 kezelés)
 - 10 napos gyógykezelés 880 lej (9 éjszaka szállás, teljes ellátás, napi 3 kezelés)
- **Karácsonyi vásár** (indulás autóbusszal Nagybányáról vagy Kolozsvárról): Budapest - Bécs 100 euró, Krakkó 125 euró, Prága 125 euró, Budapest - Pozsony - Prága - Drezda 180 euró
- **Szilveszter 2017 itthon és külföldön**

További részletek a www.mara-tour.ro honlapon

EKE-bakancs

Tisztelettel meghívjuk önt egy különleges túrasorozatra, melyen lehet sége adódik megismerni Erdélyt, ezernyi csodájával, erdejével, mezejével és lakóival együtt.

Utazásra hívjuk, mely során az időben is barangolhat: maivá válik a történelem, és a jelent fürkészve beleláthat a jövőbe is. Abba a világba, ahol a természetjárás, a honismeret és a környezetvédelem az alapérték. Amit hoznia kell magával, az a kíváncsisága és lelkének nyitottsága, valamint több pár bakancs: egy, amelyik lábát óvja, és egy, amelyik útítárs lesz, eligazító az útkeresztes déseknel. Ezt ki ne felejtse hátizsákjából!

Válasszon hát útírányt, és bakancsot hozzá az Erdélyi Kárpát-Egyesület már megjelent négy kötetéből, az EKE-bakancs sorozatból!

A kiadványsorozat első négy része: **Barangolások a Remetei-sziklaszoros és a Bedell környékén** / **Barangolások Brassó környékén** / **Barangolások a Központi- és Észak-Hargitán** / **Barangolások Várfalva községben és környékén.**

Ára 12 lej, EKE-tagoknak kedvezmény!

EKE-memóriakártyák

El tudja képzelni, hogy gyereke nem csak a számítógép előtt ül, hanem a közös játék, a természet és a hasznos tudás felé kacsingat? Van rá mód, hozzá pedig eszközt kínál az Erdélyi Kárpát-Egyesület. Az EKE-memóriakártya ennek a kulcsa, mellyel játszva ismerhetik meg kicsik és nagyok Erdély szépségeit, természeti tájait, nevezetes építményeit, az állat- és növényvilág színe-javát. És a kártyázás csak a kezdet, melynek folytatása a vágy: éljen is megismerni az erdélyi csodákat. És ezzel minden szülő egyetérthet, hisz alapvető kötelességünk értékeink átadása gyerekeinknek. Ára 7 lej.

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület legújabb kiadványait (**Erdélyi Gyopár**, **EKE-füzetek**, **falinaptár**, illetve **EKE-memóriakártyák**) keresse az EKE Gutin Osztyálynál, a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségében, valamint a nagybányai Demokrácia Központban, illetve megrendelhetők az eke@eke.ma címen.

APRÓHIRDETÉSEK

- FESTMÉNYEKET vásárolok. A hirdetés érvényes egész évben. Telefonszám: 0262-275793, 0740-685721.
- Külföldi GY JT VÁSÁROLOK: régi, antik tárgyakat, festményeket, ezüst tárgyakat, faliorákat, zsebórákat, bronz szobrokat, 1945 előtti könyveket és képeslapokat. 0741-986855.
- Eladó jó állapotban lévő ifjúsági bútor. Telefon: 0749-095 043

GYÁSZHÍR

„Az elengedés nehéz.
Életünk végén csak egyetlen megoldás van: mindent elengedni és belehullani a titokba”. (Phil Bosmans)

Szomorú szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

id. RUSKÁL LÁSZLÓ

folyó hónap 16-án, életének 83-ik évében elhunyt. Október 18-án helyeztük örök nyugalomra.

Köszönet mindazoknak, akik utolsó földi útjára elkísérték, s gyászunkban együttérzéssel osztoztak. Emléke örökké élni fog. A gyászoló család.

MEGEMLEKEZÉS

Soha el nem múló szeretettel emlékezünk

ifj. MAROSÁN JÓZSEFRE

halálának 6-ik évfordulóján.

A család

Fájó szívvel emlékezünk 2014. október 25-re. Két éve már, hogy a szeretett anyja, testvér

SZÉKELY ADRIÁNA JUDITH
született **SZABÓ**

örökre eltávozott szerettei köréből.
„Ott pihensz, ahol már nem fáj semmi, s nyugalmadat nem zavarja senki. Életed elszállt, mint a virágillat, de emléked ragyog, mint a fényes csillag.”
Nyugodj békében!
A bánatos család.

Vásárosnamény

2016. október 27.

Információ: 0747017580
CSOMA BEA

HIRDESSZEN

a Bányavidéki
Új Szóban!

A Nagybánya és környéke tematikájú RÉGI FOTÓK és KÉPESLAPOK kulturális örökségünk részei. Értékes információkat kaphatunk az adott kor fotográfiai látásmódjáról, építészetéről. Ne hagyjuk elveszni, szétszóródni a szellemi kincseket. Rizzük meg gyűjteményünkben vagy digitalizálva.

Ha fel szeretné ajánlani, avagy eladni fotóját, képeslapját megteheti a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségben vagy a 0746049696-os telefonszámon.

Fájó szívvel, de soha el nem múló szeretettel emlékezünk
KARSAY SÁNDORRA
halálának 10. évfordulóján. A család

Fájó szívvel emlékezünk október 25-én, a drága édesanyja, anyós
DIETRICH WILHELMNÉ,
született **KISS ETELKA**
halálának 4-ik évfordulójára.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes. Bánatos leánya és veje

RÉSZVÉTNYLIVÁNTÁS

Keresztlányomnak, Kiss Szakács Lenkének, szinte részvétem és együttérzésem férjed elvesztése miatti bánatodban.

Adjon a Mindenható hitet és erőszegség terheinek viselésében.
id. Kormos Sándor

Együttérzésünket fejezzük ki kollégáinknak, Ruskál Lászlónak a nehéz megpróbáltatásban, szeretett édesapja elvesztése miatt.

szinte részvétünk a családnak.
A Garage Assist munkaközössége

szinte részvétünk Ruskál Katalinnak és családjának a szeretett férj, apa, nagytata és rokon

id. RUSKÁL LÁSZLÓ
halála miatt érzett fájdalomukban.
Nyugalma legyen csendes. Emlékét meg rizzük. Az 1958-ban végzett osztálytársak.

FOTÓ ÉS VIDEÓ EGY HELYEN!

VARDEA
FOTÓ - VIDEO - DESIGN

Esküvők
Keresztelők
Céges rendezvények
Kulturális események
Iskolai, óvodai előadások
Fotókönyv készítése

0746049696
0749316252
office@vardea.ro
www.vardea.ro

GYÓGYTORNA – minden kedden 16.30 és 17.45 órától a Teleki Házban!

szinte együttérzésünket fejezzük ki tagtársunknak, ifj. Ruskál Lászlónak szeretett édesapja

id. RUSKÁL LÁSZLÓ

elhunyta felett érzett mély fájdalomában.

Részvétünk a gyászoló családnak! Nyugalma legyen csendes, emléke áldott. A nagybányai Hegyimentek

Nagybánya
és környéke

A Bányavidék történelme, legfontosabb turisztikai látnivalóinak, emlékhelyeinek leírása, Színerváraljától Kapnikbányáig.
Megvásárolható a Teleki Magyar Házban.

TELEKI HÁZ

NYITVATARTÁS

Hétfő - péntek – 15-21 óra között
Szombaton – 11-21 óra között

TELEFON: 0262-212668,
0744-919166; 0740-751490.

Nagybánya

Népszerű régi és új tervezés

NAGYBÁNYA -PÓLÓK

a Teleki Házban
– többféle színben és méretben –

Megvásárlásukkal az intézmény működését is segíthetik!

Várunk a táncházba!

Megkezdött a Táncház a Teleki Magyar Házban! Az új órarend szerint

17-18 óra között
- az óvodásokat és előkészítő osztályosokat,

18-19 óra között
- a kisiskolásokat,

19-20 óra között pedig
- a nagyobbakat várjuk.

Oktatók: Kása Zsolt és Kása Melinda Szatmárnémetiben. A felnevelés táncházát később indítjuk!

Ne siesse el...
....érdemes várnia...

A Teleki Magyar Ház

2017. évi
színes falinaptára

**MÁR
NOVEMBERBEN!**

Magángyűjtemények
legszebb nagybányai
festményeivel
illusztrálva!

Részletek hamarosan.
Érdeklődni lehet az intézmény irodájában!

IF IOSIP ANGELA TEMETKEZÉSI VÁLLALAT – Non Stop –
Koporsók, szállítás és más szolgáltatások
– Horea utca 6. szám –
TELEFONSZÁMAINK: 0262-215863; 0362-409464;
0745-337534; 0753-464805

Boby Temetkezési Vállalkozás
Teljes körű temetkezési szolgáltatás

ÚJABB ÜZLET
nagy kellékválasztékkal
V. Lucaciu
(Felsőbányai) utca 162. sz.
(IMMUM buszmegálló)

Ingyenes szállítás
A legkisebb árak a városban
Non-stop telefonszolgálat

Nagybánya, Pácsi tér 11. sz.
Mobil: 0745-234.589; 0742-009.306

Hatvanéves lett a tenisz utolérhetetlen nagyszonya

Október 18-án ünnepelte hatvanadik születésnapját Martina Navratilova cseh születésű amerikai teniszező, a sportág egyik legsikeresebb női játékosa, kilencszeres egyéni wimbledoni bajnok, aki Wimbledonban 1982 és 1987 között sorozatban hat évig nem talált legyőzhető ellenfelet.

Martina 1956. október 18-án született Prágában, eredetileg Subertová néven. Szülei 1959-ben váltak el, Martina később felvette mostohaapja, Miroslav Navratil nevével, így a világkarrier felé vezető úton Navratilovaként indult el. 15 évesen már csehszlovák bajnok lett, 1974-ben pedig 18 évesen nyerte el első profi tornáját Orlandóban.

Ez teljes és agresszív stílusa és szervoröpte-játéka által gyorsan a legjobbak közé emelkedett. 1975-ben két GS-döntőbe is bejutott, ám az Australian Openen Evonne Goolagong, a Roland Garroson pedig Chris Evert győzte le.

Az egyre sikeresebb tizenéves nem viselte el, hogy a hazai kommunista hivatalnokok elírták neki, melyik versenyen induljon, kívül barátkozzon, ráadásul keresetének a húsz százalékát tarthatta meg csupán (abban az évben összesen 141 568 dollárt keresett, amelynek az ötöde lett az övé).

Az amerikai bajnokság elvesztése után döntése után beszélt a bevándorlási hivatal vezetőivel, de másnap már úgy ébredt a Roosevelt Hotelben, hogy a Washington Post megírta a történetét. Hogy a csehszlovák vezetőket ne kényesíthessék a hazautra, azonnal nemzetközi sajtótájékoztatót tartott, ahol közölte: politikai menedékkert kért az Egyesült Államokban.

Az amerikai állampolgárságot 1981-ben szerezte meg, cseh állampolgárságát 2008-ban kapta vissza.

Első nagy tornagyőzelmét 1978-ban Wimbledonban szerezte, a fináléban háromszettben verte Chris Evertet (2:6, 6:4, 7:5), s elfoglalta helyét a világranglista élén is. 1978 és 1990 között összesen 18 alkalommal nyerte meg a négy legnagyobb torna valamelyikét, öt év kellett neki ahhoz, hogy minden Grand Slam-tornán legalább egyszer diadalmasodjon.

Agresszív stílusával, gyorsaságával és rendkívüli testi adottságaival emelkedett ki a mezőnyből. Balkezes szervoröpte-játéka ellen nehezen találtak a megfelelő taktikát az ellenfelek. 1983-as mérlege a mai napig hihetetlen: 86 mérkőzést nyert meg, és mindössze e-

gyet veszített el, 1982 és 1984 között pedig csak hat mérkőzés után távozott vesztesként. 1983-85 között párospartnerével, Pam Shriverrel 109 találkozót nyert meg zsinórban.

A nyolcvanas évek végén dominanciáját elbűvölő Steffi Graf felbukkanása törte meg, a német teniszcsillag 1988-ban minden GS-versenyen győzött, egy évvel később Wimbledonban és a US Openen is legyőzte az amerikai vetélytársat. 1990-ben Graf váratlanul elbukta Zina Garrison ellen a wimbledoni első döntőt, Navratilova pedig kihasználva a lehetőséget legyőzte honfitársnőjét, begyűjtve 18., egyben utolsó egyéni Grand Slam-diadalát.

1991-ben és 1994-ben még elverekedte magát a döntőig, ám a US Openen Szeles Mónika, Wimbledonban pedig Conchita Martínez győzte le. Martina 1994-ben visszavonult, 2000-ben beaváltották a Tenisz hírességek Csarnokába.

2000-ben újból teniszütőt ragadott, s főként páros versenyeken indult. 2003-ban vegyes párosban megnyerte Wimbledon, ezzel Billie Jean King társaságában az egyetlen húszszoros bajnok lett. Pályafutása végére 2006-ban az amerikai bajnokságon vegyes párosban aratott győzelmével tett pontot, ezzel csaknem ötvenévesen lett a legidősebb játékos, aki valaha Grand Slam-győzelmet szerzett.

Egyéniben 167, párosban 177 tornát nyert

A tenisz élvilágának legendája Grand Slam-tornákon 59 győzelmet aratott (18 alkalommal egyéniben, 31-szer párosban, 10-szer vegyes párosban), ezzel az örökranglistán a 62-szeres győztes Margaret Court mögött a második helyen áll. A hivatalos világbajnoki címet háromszor (1979, 1982, 1983) szerezte meg, ugyancsak háromszor volt Mesterek Tornája győztes (1982, 1984, 1986), a világranglistát 331 héttig vezette.

Egyéniben, párosban és vegyes pá-

Nem lesz ott a szingapúri világbajnokságon Serena Williams

Az idén is kihagyja a szingapúri női teniszezők világbajnokságát a világranglista második Serena Williams. Az ötszörös világbajnok és huszonkétszeres Grand Slam-győztes amerikai sportoló vasárnap este jelentette be, hogy orvosai tanácsára a következő pár hétben a felépülésre koncentrál.

Williams, aki a nyáron a Rogers Cup és Western & Southern Open-t is kihagyta vállsérülése miatt, az idei szezonban nyolc tornán vett részt, melyből kettőt, az olaszországit és az angol nyílt teniszbajnokságot megnyerte. Utóbbi győzelmével utolérte a német Stefanie Grafot a legtöbb Grand Slam torna győzelmek listáján. A női teniszezők világranglistáját sorozatban 186 héttig vezette Williams az amerikai nyílt

teniszbajnokságot követően csúszott vissza a második helyre, azóta a német Angelique Kerber a világszám

Az október 23-30. között zajló szingapúri világbajnokságra eddig hét játékos kvalifikálta magát: Angelique Kerber, Simona Halep, Agnieszka Radwanska, Karolina Pliskova, Garbiñe Muguruza, Madison Keys és Dominika Cibulkova.

(Maszol)

rosban is megcsinálta a karrier Grand Slamet, ez rajta kívül csak két teniszezőnek sikerült. Pályafutása során egyéniben 167, párosban 177 tornát nyert, mindkettő rekord a teljes (férfi és női) mezőnyben. Tartja a sorozatban megnyert meccsek rekordját is (74), összesen 1442 mérkőzést vívott, és csak 219-et veszített el, ami 86,6 százalékos mutató. 2000-ben a Tenisz Hírességeinek Csarnokába választották, a szakírók többsége Steffi Graf társaságában a világ legjobb teniszezőjeként tartja számon.

2010. április 7-én elárulta, hogy egy rutin mammográfia mellrákot mutatott ki nála, és a tumort sebészi úton kellett eltávolítani, amelyet követően sugárkezelésen esett át. Év végén Tanzániában a Kilimandzsárót szerette volna megmászni, de magassági tüdőödéma miatt kórházba került.

Navratilova korán felvállalta szexu-

ális irányultságát: kezdetben biszexuálisnak, később lesbizkusnak vallotta magát. 2014. szeptember 6-án kérte meg aktuális barátját, egy orosz üzletasszonyt, az egykori Miss Szovjetunió, Julia Lemigova kezét, a 2009 óta együtt él pár 2014. december 15-én New Yorkban összeházasodott.

Életrajzi könyvében nyíltan beszélt a témáról, szerelmi életről, egyes játékosársai iránt érzett vonzalmáról. Számítalan esetben vett részt melegjogi kezdeményezésekben, amiért kitüntetésben is részesült. Politikai témákban is hallatja szavát, jótékonykodik, alapítványokat támogat.

Martina Navratilova – Születési idő, hely: 1956. október 18., Prága. Magasság, testsúly: 173 cm, 65 kg, ütőfogás: balkezes. Pénzdíjak: 21,6 millió dollár. Profi pályafutás kezdete: 1975. Profi pályafutás vége: 2006.

(Az Origo.hu nyomán)

Bundameccs lehetett az egyik vb-selejtező

Fogadási csalás gyanúja merült fel az egy héttel ezelőtt lejátszott Litvánia–Málta labdarúgó világbajnoki selejtező mérkőzés kapcsán.

Darmanin Demajo, a máltai szövetség elnöke kedden sajtótájékoztatóján jelentette be, hogy vizsgálat indult a meccs miatt. A találkozó utolsó húsz percében ugyanis feltűnt, hogy sok fogadást kötöttek a máltaiak kétfős vereségére. A litvánok végül 2-0-ra verték Máltát, mindkét gól az utolsó negyedórán született.

A Times of Malta című napilap ko-

rábban arról írt, hogy a nemzetközi szövetség megbízottjai a meccs előtt bejelentek a máltai öltözőbe, és figyelmeztették a csapatot arra, hogy a fogadási szorzók miatt kiemelt figyelemmel kísérik a mérkőzést. (Origo)

Az oldalt összeállította:
SIMORI SÁNDOR

